

Forlig om budgettet for 2017-2020

Byrådet i Aarhus Kommune har gennem mange år prioriteret stram økonomistyring og økonomisk balance, og der er gennemført omfattende omstillinger og effektiviseringer. Velfærden er løbende udviklet, samtidig med at antallet af medarbejdere gennem en årrække har været faldende relativt set. I 2011 var der 75,1 medarbejder pr. 1.000 indbyggere, mens dette tal i 2020 vil falde til 64,5. Alene i 2015 er der gennemført konkrete, reelle effektiviseringer for 156 mio. kr. og der forudsættes hvert år gennemført reelle effektiviseringer for mindst 115 mio. kr. Også på forsyningsområdet er der effektiviseret, så en aarhusiansk familie i et standard parcelhus i 2016 betaler 2.100 kr. mindre end i 2013.

Denne udvikling er sket samtidig med, at der via budgetmodellerne er givet penge til de store velfærdsområder. Også i dette budgetforslag er konsekvenserne af budgetmodellerne indregnet. Budgetmodellerne indebærer, at udgifterne stiger med ca. 100 mio. kr. yderligere hvert år, svarende til samlet set 1 mia. kr. i perioden 2017-2020. En stigning på ca. 100 mio. kr. hvert år svarer til knap 1 % af de samlede serviceudgifter. Det vil sige budgetmodellerne indebærer knap 4 % stigning i serviceudgifterne i budgetperioden.

SOCIAL- OG BESKÆFTIGELSESMOMRÅDET

Voksne med handicap

Forligspartierne ønsker, at borgere med alvorlige handicap i Aarhus først og fremmest ses som mennesker, der vil leve et godt liv på samme præmisser som alle andre. På den baggrund hilser forligspartierne den igangværende proces vedrørende "Gentænk Voksenhandicap" velkommen. Processen peger på en udvikling af voksenhandicapområdet, hvor borgere i endnu højere grad sættes først, og hvor samfund og faglighed inddrages i nye sammenhænge. Borgerne skal i højere grad komme til at 'mærke verden', og opleve, at vi lytter og indgår i dialog, når de inviterer. Borgeren er samarbejdspartner, tager medansvar og er medskabende af løsninger og indsatser, der både udfordrer og udvikler mestringsen af eget liv. Der brug for, at området udvikler sig i takt med samfundsudviklingen i øvrigt, og der er brug for forandringer i forhold til at skabe nye relationer og ny synergi. Selvom hjælpen til borgerne fortsat skal afspejle et Voksenhandicap, der rummer borgere med forskellige funktionsniveauer, er der brug for at rammerne er tilstede for at udvikle og implementere en styrket og sammenhængende faglighed på området.

Forligspartierne tager endvidere analysen af voksenhandicapområdets økonomi til efterretning og anerkender, at området er udfordret af en række udefrakommende forhold, herunder udvidelsen af handicapbegrebet og fremkomsten af nye diagnoser. Der er brug for både at gennemføre og arbejde videre med en række tiltag, herunder de i rapporten anviste handlemuligheder og brug for at tilføre voksenhandicapområdet yderligere midler, dels ved intern omprioritering og dels ved at tilføre midler i budgettet.

Forligspartierne er enige med Sociale Forhold og Beskæftigelse og Borgmesterens Afdelings vurdering, af at tiltagene i analysen samlet set vil kunne bidrage mærkbart til at genskabe balancen på voksenhandicapområdet. Forligskredsen anerkender rapportens konklusion om at der er "tale om en lav grad af gennemsigtighed i forholdet mellem det interne fastsatte serviceniveau og den konkrete økonomiske takst/tildeling, som

tildeles i forhold til det fastsatte serviceniveau". I den forbindelse ønsker forligskredsen at igangsætte en proces, der skal skabe mere klarhed over det politisk fastlagte serviceniveau.

Forligspartierne ønsker på den baggrund, at Sociale Forhold og Beskæftigelse foretager permanente interne omprioriteringer, så der fremadrettet tilføres 12,5 mio. kr. årligt fra de øvrige områder i afdelingen. Forligspartierne afsætter derudover 37,5 mio. kr. (heraf 4,4 mio. kr. som andel af selvstyrebuffer) årligt fra den overordnede økonomi. Udmøntningen af omprioriteringerne godkendes af forligspartierne. I den forbindelse ønsker forligspartierne i videst muligt omfang at undgå serviceforringelser. Den årlige almindelige demografisk baserede budgettilførsel fortsætter som hidtil, og enhedsbeløbene i budgetmodellen reguleres hverken op eller ned i forbindelse med omprioriteringerne og tilførslen. Budgetmodellerne for voksenhandicapområderne i Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Sundhed og Omsorg skal fremover reguleres i samme takt.

Med dette markante og permanente løft og de i analysen angivne handlemuligheder er forligspartierne enige om, at der er sikret et godt udgangspunkt for at opnå balance i de følgende år. For at nå helt i mål anerkendes det også, at der samtidig er behov for fortsatte markante effektiviseringer med udgangspunkt i de handlemuligheder, som er angivet i rapporten.

Forligspartierne anerkender samtidig, at der er brug for hele Byrådets opbakning og fokus og anmoder derfor Borgmesterens Afdeling og Sociale Forhold og Beskæftigelse om kvartalsvist at afrapportere særskilt på den samlede økonomi for voksenhandicapområdet, udmøntning af de afsatte midler, implementering af handlemuligheder samt udvikling i forskellige nøgletal. Den særlige kvartalsvise opfølgning fortsættes indtil, der er sikret en stabil økonomisk balance på området.

Velfærdsteknologi på voksenhandicapområdet

I lyset af den succes man i Sundhed og Omsorg har haft med at håndtere et stigende demografisk pres ved hjælp af velfærdsteknologi er forligspartierne enige om, at der skal frigøres 4 mio. kr. i 2017 og 2018 samt 1,2 mio. kr. i 2019, fra reserven afsat i budgetforliget for 2016, som en ramme, der kan finansiere projekter med direkte afledte driftsbesparelser jf. anbefalinger fra analysen af voksenhandicapområdets økonomi. Hermed er reserven udmøntet.

Overgange på handicapområdet

Det er vigtigt med smidige overgange for borgerne og sammenhæng i indsatserne på det samlede handicapområde. Særligt mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Sundhed og Omsorg er det vigtigt at se opgaver og løsninger i sammenhæng, da det er den samme opgave de to afdelinger løser – opdelingen mellem de to områder er alene et udtryk for et aldersmæssigt snit. Derudover skal der, med det formål at styrke borgerens færdigheder i at mestre eget liv som voksen og fastholde et udviklende perspektiv for borgeren, på tværs af de relevante magistratsafdelinger udvikles en fælles indsats, der skal gøre borgerne "klar til voksenlivet", og minimere de udfordringer borger og kommune oplever i overgangen jf. analysens anbefalinger. Indsatsen kan kræve investeringer i starten men skal føre til mindredgifter på sigt, og er derfor samlet set selvfinansierende. Derudover skal der i samarbejde mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Børn og Unge udvikles et prognoseværktøj, der udvikler og samler data fra de to afdelinger. Tilsvarende skal der ske forbedringer i prognosticeringen i overgangen fra voksne borgere med handicap til ældre borgere med handicap i et samarbejde mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Sundhed og Omsorg.

BPA

Analysen af voksenhandicapområdets økonomi viser, at der i Aarhus er særligt høje udgifter (pr. borger) på BPA-området. Dette skyldes blandt andet, at Aarhus sammenlignet med andre kommuner visiterer flere til BPA-ordningen frem for til andre og mindre udgiftskrævende ydelser. Forligspartierne er derfor enige om, at igangsætte fagligt forsvarlige omkostningseffektive initiativer, der modvirker, at BPA-området udvikler sig fordyrende de kommende år.

Forandringer i befolkningsgrundlaget

Med baggrund i socioøkonomiske forandringer i befolkningen, faldende opgjort udgiftsbehov og deraf afledte fald i indtægter fra udligningsordningen er det vigtigt at kunne omsætte forandringerne i budgetlægningen både i forhold til hvor mange ressourcer afdelingerne samlet set bliver givet og i forhold til afdelingernes interne fordeling mellem forskellige opgaveområder. Der skal derfor arbejdes videre med, hvordan der kan arbejdes med socioøkonomiske kriterier i budgetmodellerne. Forligspartierne anmoder Borgmesterens Afdeling om under inddragelse af magistratsafdelingerne, at få foretaget undersøgelser for Aarhus på områder, hvor socioøkonomiske kriterier er relevante og fremlægge resultaterne forud for budgetlægningen for 2018. Undersøgelserne finansieres inden for Borgmesterens Afdelings eksisterende rammer.

Hjemløse

For at understøtte arbejdet med at etablere nye løsninger i forhold til hjemløse, herunder særligt unge hjemløse, er forligspartierne enige om, at der afsættes gennemsnitligt 2 mio. kr. årligt.

Den seneste hjemløsetælling viser, at der fortsat er et stigende antal hjemløse unge under 30 år i Aarhus, og at udviklingen er mere negativ for denne gruppe end for de øvrige aldersgrupper under ét. Forligspartierne ønsker at sætte ekstra fokus på denne gruppe af borgere og afsætter derfor 1,6 mio. kr. årligt til en intensivret bostøtte for målgruppen samt udvikling af metoderne og erfaringerne fra den hidtidige hjemløseindsats i Aarhus Kommune. De unge hjemløse, der har vanskeligt ved at tilpasse sig det øvrige samfund, har også vanskeligt ved at få fodfæste i de almindelige uddannelses- og beskæftigelsestilbud.

Forligspartierne ønsker, at der sættes yderligere initiativer i gang for langtidsledige borgere, der har psykiske lidelser og sociale problemer med henblik på at øge målgruppens tilknytning til arbejdsmarkedet. Forligspartierne afsætter derfor 0,4 mio. kr. årligt til at Sociale Forhold og Beskæftigelse kan indgå i et samarbejde med det private firma Sherpa, der tilbyder en helhedsorienteret og beskæftigelsesrettet indsats for mennesker med psykisk sygdom.

Børn, Unge og Sorg

Den frivillige organisation Børn, Unge og Sorg tilbyder gratis målrettet støtte og terapeutisk behandling i form af gruppeforløb og individuelle samtaler til børn og unge under 28 år, hvis forældre eller søskende er alvorligt syge eller døde. Det er forligspartiernes vurdering, at Børn, Unge og Sorg er en værdifuld medspiller i Aarhus Kommunes tidlige forebyggende indsats og medvirkende til at fastholde børn og unges trivsel og fremadrettede livsduelighed. Byrådets tilskud til organisationen udløber med udgangen af 2016. Forligspartierne ønsker at fortsætte tilskuddet til organisationen. Der afsættes på den baggrund 0,25 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 som tilskud til Børn, Unge og Sorg.

Tilskud til Christine Centeret

Christine Centeret er den frivillige del af Center for seksuelt misbrugte. Christine Centeret tilbyder åben og anonym rådgivning for mænd og kvinder, der har været udsat for seksuelle overgreb i deres barndom eller ungdom. Rådgivningen ydes af frivillige. Centret oplever en stigende efterspørgsel efter rådgivning, hvorfor der er brug for flere lokaler. Forligspartierne vurderer, at centret yder en betydningsfuld indsats for målgruppen, hvorfor der fra og med 2017 afsættes 72.000 kr. årligt til tilskud til centret til dækning af forøget husleje.

Forøget tilskud til De Splittergale

Forligspartierne ønsker at forøge tilskuddet til De Splittergale, der er en aarhusiansk musik og gøglertrop. De fleste af truppens medlemmer har været i kontakt med det psykiatriske behandlingssystem. Truppen fungerer også som en stærk selvhjælpsgruppe for de enkelte medlemmer og dermed et godt og vigtigt supplement til de kommunale tilbud. Et øget tilskud kan medvirke til at udvide tilbuddets deltagerkreds. Der ydes et ekstra driftstilskud på 150.000 kr. årligt fra og med 2017.

Psykisk syge i job

Psykisk sygdom er en af de største barrierer for beskæftigelse. Forligspartierne ønsker derfor at sætte øget fokus på denne målgruppe og for at opnå erfaringer og øget kendskab afsættes der derfor 750.000 kr. i 2017 og 2018 til et pilotprojekt, hvor der ansættes en vejleder med viden om psykisk sygdom, som skal stå for vejledning af virksomheder og medarbejdere, og som samtidig skal afholde samtaler og forløb med de psykisk syge. Forligspartierne er endvidere enige om, at sigtet med pilotprojektet er at vurdere muligheden for at videreføre projektet som en investeringsmodel, hvis besparelser på forsørgelsesudgifter og lægeerklæringer er store nok til at finansiere den styrkede indsats.

Fra ufaglært til faglært

Uddannelse minimerer risiko for ledighed og langvarig offentlig forsørgelse. Forligspartierne er derfor enige om, at det er af afgørende betydning, at ufaglærte voksne vejledes og støttes til at starte på ordinær uddannelse. På den baggrund ønsker forligspartierne at igangsætte en ny investeringsmodel for 100 ufaglærte med henblik på at etablere ordinær erhvervsuddannelse, voksenlærlingeforbud samt IGU for flygtninge og indvandrere. En del af forberedelsen til et egentligt uddannelsesforløb kan eksempelvis være via AMU-kurser. Realkompetence-vurdering kan være et redskab til at afklare de enkelte borgeres uddannelsesforløb.

Der afsættes hertil 3,1 mio. kr. på reserven, som jf. principper for brug af investeringsmodeller i Aarhus Kommune udmøntes til Sociale Forhold og Beskæftigelse, når der foreligger en gennemarbejdet business case og en fuldt belyst investeringsmodel, der lever op til de byrådsvedtagne principper.

Udvidelse af investeringsmodel – dimittendindsats på AC- og professionsbachelorområdet

Højtuddannede udgør cirka 60 % af alle forsikrede ledige under 30 år. Investeringsmodellen for AC'ere og professionsbachelorere, som har fokus på at skabe beskæftigelse gennem forbedret vejledning og intensiv virksomhedsrettet indsats, har i de seneste år vist særdeles gode resultater. På den baggrund er forligspartierne enige om at øge indsatsen for målgruppen ved at afsætte yderligere 4 mio. kr. fra 2017 til ansættelse af yderligere 8 jobkonsulenter. Sammen med den hidtidige investering på 7,5 mio. kr. forventes der herved at kunne foretages 1.900 årlige placeringer i henholdsvis ordinære jobs, private løntilskud og virksomhedspraktikker.

Forligspartierne er enige om, at provenuet på 7,7 mio. kr. fra den udvidede ekstraordinære indsats rent undtagelsesvist kan forøge råderummet og anvendes til nye initiativer, da investeringsmodellen har vist, at den virker. Hvis målet om 1.900 placeringer mod forventning ikke nås, finansierer Sociale Forhold og Beskæftigelse selv halvdelen af merudgifterne forbundet med den manglende målopfyldelse.

Udvidelse af investeringsmodel – øget virksomhedssamarbejde

Virksomhedsstrategien medfører et betydeligt bedre og stærkere samarbejde mellem kommunen og områdets virksomheder. Som et led i strategien blev der i budgettet for 2015 iværksat en investeringsmodel med fokus på at få ledige aarhusianere i beskæftigelse via et styrket samarbejde med private virksomheder. Den forventede positive effekt af indsatsen begynder nu at vise sig.

Den stærkt forøgede virksomhedskontakt har desuden medført stigende efterspørgsel hos virksomhederne efter faglærte og ufaglærte medarbejdere. Det er afgørende for væksten i Aarhus, at virksomhederne får løst begyndende rekrutteringsproblemer hurtigst muligt, og derfor er forligspartierne enige om at forøge indsatsen i investeringsmodellen fra 2017 med yderligere 6 virksomhedskonsulenter, hvis resultatet for 2016 lever op til de centrale måltal i 2016 sammenlignet med 2014. Foreløbigt afsættes der derfor 3 mio. kr. på reserven, som kan udmøntes til Sociale Forhold og Beskæftigelse, når resultatet for 2016 er kendt, og når der foreligger en opdateret investeringsmodel.

Reduktion af besparelser på den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse

Optaget på STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse) har været stigende de sidste år, hvilket har lagt pres på områdets økonomi. Sociale Forhold og Beskæftigelse arbejder derfor målrettet med at reducere udgifterne på STU-området. For at understøtte dette arbejde er forligspartierne enige om, at Sociale Forhold og Beskæftigelse tilføres 1,0 mio. kr. årligt fra og med 2017. Forligspartierne forventer, at budgettilførslen bruges til at reducere den besparelse på STU-Lyngå, der er indarbejdet i forbindelse med omprioriteringsbidraget.

Det stigende optag på STU-uddannelserne har gennem en årrække lagt et pres på området. På den baggrund anmoder forligspartierne Borgmesterens Afdeling i samarbejde med Sociale Forhold og Beskæftigelse at udarbejde en analyse af STU med henblik på at afdække udfordringerne, men også de handlemuligheder, der er på området, selvom lovgivningen er stram. Analysens fokus skal bl.a. rettes mod kvalitet, effekt, visitation og på at udnytte de lovgivningsmæssige rammer fuldt ud. Analysen skal sikre, at området kan udvikle sig inden for Beskæftigelsesforvaltningens nuværende økonomiske rammer, så den giver de unge det bedste mulige kompetenceløft og dermed bedre muligheder for at bringe kompetencerne i anvendelse efterfølgende. Analysen skal gennemføres, så konklusionerne kan indgå i den politiske behandling af budget 2018.

Udvidelse af tilbud om gratis psykologhjælp til unge mv.

I forbindelse med budgetforliget for Budget 2016 blev der afsat midler til gratis psykologhjælp til unge. Tilbuddet startede tidligere på året og skal forebygge, at psykiske problemer udvikler sig til alvorlige sindslidelser, misbrug og selvmordstanker. Efterspørgslen efter tilbuddet har været så stor, at den overstiger den nuværende kapacitet. For at imødekomme efterspørgslen er forligspartierne enige om, at tilbuddet udvides ved at Sociale Forhold og Beskæftigelse tilføres 1,4 mio. kr. årligt fra og med 2017.

Derudover er forligspartierne enige om at tilføre Sociale Forhold og Beskæftigelse 225.000 kr. årligt fra og med 2017 til at imødegå den ellers planlagte besparelse på driftsaftalen med eksterne samarbejdspartnere, så de berørte tilbud til socialt udsatte opretholdes.

Mikrolån

Der er gode erfaringer i Aarhus Kommune med at tilbyde mikrolån, hvor udsatte ledige borgere, som ønsker at blive selvstændige, modtager personlig vejledning, coaching og finansiell rådgivning - samt tilbydes en mikrokredit på op til 50.000 kr. Erfaringerne er, at mere end 4 ud af 10 deltagere på denne måde opnår selvfor-sørgelse. Forligspartierne ønsker at udvide projektet til også at omfatte nye borgere og afsætter derfor 1 mio. kr. årligt hertil. Ud over beskæftigelse forventes projektet også at øge medborgerskab og social kapital.

ÆLDRE OG SUNDHED

Budgetmodellerne i Sundhed og Omsorg

På baggrund af gennemgangen af budgetmodellerne i Sundhed og Omsorg er forligspartierne enige om, at enhedsbeløbet for ældre med handicap hæves og bliver identisk med enhedsbeløbet for borgere med handi-cap under 67 år på Sociale Forhold og Beskæftigelses område.

Forligspartierne er enige om, at Sundhed og Omsorgs budgetmodeller skal ændres, så de direkte afspejler effekten af sund aldring. Dette medfører, at aldersgrænserne i budgetmodellerne fremadrettet hæves med godt 1 måned pr. år samtidig med, at det bliver tydeligt, at der med denne forudsætning kompenseres fuldt ud for udgiften ved et stigende antal ældre. Endelig skal budgetmodellerne forenkles, så enhedsbeløbet i budgetmodellen for plejepersonale og de to enhedsbeløb i budgetmodellen for øvrige ældreudgifter samles til ét og med en vægtning af fremskrivningen.

Forligspartierne er enige om at ændringerne samlet set skal være permanent udgiftsneutrale og er dermed udtryk for en forventet yderligere effekt af sund aldring blandt ældre borgere i Aarhus Kommune udover den måned, der allerede i dag er forudsat. Forligspartierne anmoder Borgmesterens Afdeling om, at ændringerne i budgetmodellerne foretages i et samarbejde med Sundhed og Omsorg og indgår i det tekniske budgetgrundlag for budget 2018.

Ældre borgere med handicap

Der afsættes 6 mio. kr. i 2017 til imødegåelse af udgiftspresset på området. Forligspartierne anmoder Borgmesterens Afdeling om i samarbejde med Sundhed og Omsorg at udarbejde en budgetanalyse af området for ældre borgere med handicap. Analysen skal forholde sig til den overordnede økonomi på området samt angive handlemuligheder for kommunen. Fokus skal være på muligheden for at nedbringe enhedsudgifterne. Forventningen er at udgiftspresset kan imødegås via nye løsninger på området samt sund aldring generelt.

Der afsættes derudover 5 mio. kr. i 2017 til investering i nye og billigere løsninger for ældre handicappede mellem 60 og 67 år, som udmøntes i samarbejde mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse og Sundhed og Omsorg. Fokus skal også i dette arbejde lægges på anvisningen af muligheder for at nedbringe enhedsudgifterne. Det kan eksempelvis være via velfærdsteknologi, hjælpemidler, rehabilitering og oprettelse af attraktive alternative tilbud. Sundhed og Omsorg og Sociale Forhold og Beskæftigelse fremsender fælles byrådsindstilling til udmøntning af midlerne.

Mad med hjem

Sundhed og Omsorg har i samarbejde med Aarhus Universitetshospital iværksat et pilotprojekt, hvor en gruppe borgere får en måltidskurv til alle måltider i 4 dage efter en indlæggelse. Forligspartierne ønsker at fortsætte pilotprojektet i 2017. Afdelingen finansierer udgifterne via intern prioritering.

Pårørende til demensramte

Demens påvirker også de pårørendes liv, og det kan være svært for de pårørende fortsat at være aktive og deltagende i venskaber og fællesskaber. Forligspartierne ønsker, at der etableres et fleksibelt aflastningstilbud i eget hjem, som de pårørende og demensramte kan trække på i spidsbelastningsperioder ud fra deres ønsker og behov. Tilbuddet kan koordineres med tiltag i civilsamfundet, og der afsættes 3 mio. kr. årligt til aflastning af pårørende til demensramte.

Forligspartierne anmoder Sundhed og Omsorg og Sociale Forhold og Beskæftigelse om at udarbejde én samlet ansøgning til puljen vedrørende den nationale demenshandleplan.

Pengene følger borgeren

Borgere med fysisk og psykisk sygdom skal så vidt muligt være med til at prioritere brugen af tildelte ydelser. Forligspartierne ønsker, at Sundhed og Omsorg fortsætter og udvikler mulighederne for, at borgerne kan modtage fleksibel hjemmehjælp, at borgeren kan planlægge hjælpen sammen med hjælperen, klippekortsordning m.v.

Investering i sundhed for børn og ældre

Fra 2018 sker der en ændring af den kommunale medfinansiering, så den stiger for de 0-2 årige og for ældre på 65 år og derover. Kommunerne opfordres dermed til at intensivere deres indsats over for disse to målgrupper. Det kræver tættere samarbejde og aftaler med hospitaler og almen praksis. På den baggrund er forligspartierne enige om, at der sigtes mod at etablere en investeringsmodel i at forebygge behandling og indlæggelse for disse aldersgrupper.

Der er lavet foreløbige beskrivelser af mulighederne. Disse forslag skal vurderes nærmere, herunder med beregning og konkretisering af forventet afkast. Det foreslås, at arbejdet udføres i samarbejde mellem Sundhed og Omsorg, Børn og Unge samt Borgmesterens Afdeling. På den baggrund foreslås afsat en reserve på 6 mio. kr. i 2017 stigende til 12,5 mio. kr. fra 2018 og frem finansieret af en tilsvarende indtægtsreserve. Investeringsbeløbene udmøntes ved byrådsindstilling til indsatser i hhv. Sundhed og Omsorg og Børn og Unge, mens finansieringen tilvejebringes fra budgettet på sektor 3.35 vedrørende den aktivitetsbestemte medfinansiering. Byrådsindstillingen og investeringsmodellen vil basere sig på de byrådsvedtagne principper for brug af investeringsmodeller i Aarhus Kommune.

Forlængelse af investeringsmodel vedrørende forebyggelige indlæggelser

Forligspartierne er enige om midlertidigt at forlænge investeringsmodellen for forebyggelige indlæggelser med 1 år frem mod den endelige evaluering i forlængelse af regnskab 2016. Det sker for at sikre, at indsatsen kan fortsætte i 2017. Sundhed og Omsorg fremsender i løbet af 2017 byrådsindstilling vedrørende eventuel permanentgørelse af investeringsmodellen.

Udredningspladser for færdigbehandlede

Regeringen har varslet en øget betaling for færdigbehandlede patienter, som ikke kan udskrives fra hospitalet, hvilket vil betyde merudgifter for Sundhed og Omsorg og Sociale Forhold og Beskæftigelse ved et uændret antal færdigbehandlede på hospitalet. En væsentlig del af de borgere, der ligger på hospitalet som færdigbehandlede, kan i dag ofte ikke hjemtages, da der afventer afklaring af fremtid. Det kan være afklaring eller ventetid på fremtidig boform (fx plejebolig eller boenhed), klargøring af hjælpemidler i eget hjem eller sociale forhold som hjemløshed og udsathed samt sårbare ældre, der vanskeliggør en udskrivelse. I dag er disse borgere indlagt, mens denne udredning og afklaring og klargøring finder sted.

Forligspartierne afventer en afklaring af de økonomiske konsekvenser af en forhøjet strafafgift på færdigbehandlingsdage og ønsker i forlængelse heraf mulighederne for at etablere udredningsenhed eller lignende i Aarhus Kommune undersøgt nærmere frem mod budgetlægningen for 2018. Etablering af en udredningsenhed vil øge den samlede kapacitet af korttidspladser i Aarhus Kommune, og dermed kunne imødegå en øget kommunal udgift til færdigbehandlede patienter på hospitalerne.

Forligspartierne ønsker, at merudgifter til de færdigbehandlede patienter og den eventuelle etablering af udredningsenhed og midlertidige korttidspladser ses i sammenhæng og indgår i den politiske prioritering i budgetlægningen for 2018.

Sammen om borgernes sundhedsvæsen

Forligspartierne er enige om at prioritere arbejdet med et fælles sundhedsvæsen, så borgerne i Aarhus oplever et samlet sammenhængende sundhedsvæsen. Derfor skal samarbejdet om de ældre medicinske patienter styrkes ved at:

- Styrke de kommunale akutfunktioner som bindeled mellem hospital og kommune.
- Styrke behandlingen i eget hjem med henblik på at undgå eller afkorte indlæggelsen af borgerne i Aarhus.

Forligspartierne er derfor enige om, at Aarhus Kommunes andel af de på landsplan afsatte midler til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient tilføres Sundhed og Omsorg, således at kommunen kan leve op til de kvalitetsstandarder vedrørende kommunernes akuttilbud, som Sundhedsstyrelsen melder ud i starten af 2017.

Forligspartierne er enige om at sætte yderligere fokus på samarbejde og dialog mellem politikerne i Region Midt og politikerne i Aarhus Byråd. Dette for at opnå optimale forhold for de af vore borgere, der bruger begge parters ydelser på sundhedsområdet og især overgangene mellem region og kommune. Dialog og fælles forståelse er vejen frem, både for borgerne men også for både region og kommune. Der er tale om at sætte patienten i fælles fokus og undgå at den enkelte patient falder ned mellem to systemer. Der foreslås taget initiativ til et mødeforum for sundhedspolitikere i region og kommune med henblik på løbende dialog og drøftelse af mulige fælles tiltag.

Mulighed for ledsagelse på ferie for ældre med handicap

Forligspartierne er enige om, at ferieordningen for borgere med handicap udvides til også at gælde borgere over 67 år. Der afsættes derfor 500.000 kr. årligt fra 2017 og frem.

Uddannelse til frivillighedscoordinatorer

Frivillighedscoordinatorerne understøtter udmøntningen af Aarhus Kommunes medborgerskabspolitik og skaber gode rammer for det lokale engagement hos både frivillige foreninger og borgere. I Sundhed og Om-sorg opdyrker og vedligeholder frivillighedscoordinatorerne partnerskaber med lokale aktører som fx forenin-ger, uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Forligspartierne ønsker at udvikle og understøtte det frivillige arbejde og der afsættes 0,3 mio. kr. årligt til uddannelse af frivillighedscoordinatorerne.

BØRN OG UNGE

Styrkelse til unge i kommunens specialklasser

Forligspartierne ønsker, at børn og unge i kommunens specialklasser og specialskoler styrkes, så elevernes potentiale udfoldes, og flest mulig får en afgangseksamen og bliver uddannelsesparate. For at støtte denne indsats tildeles et engangsbeløb på 4 mio. kr. fordelt over fire år til kompetenceudvikling af lærere og pæda-goger i specialklasserne og på specialskolerne for mellemtrinnet og op til afslutningen af folkeskolen. Fokus skal være på at højne antallet af elever til afgangsprøven, deres karaktergennemsnit og uddannelsespara-then, og Børn og Unge skal opsætte konkrete effektmål herfor.

Genanskaffelse af computere til skolerne

Forligspartierne ønsker at give et løft til skolernes computerbestand, således at skolerne løbende kan købe nye computere, og dermed selv have computere til ca. halvdelen af eleverne. Forligspartierne konstaterer, at der igennem de seneste år har været et væsentligt udisponeret årligt mindreforbrug. Forligspartierne forud-sætter, at de nødvendige midler til genanskaffelse finansieres herfra.

Vurdering af læringsparathed på mellemtrinnet

Forligspartierne er enige om, at uddannelsesparathedsvurderingerne ligger for sent i midten af 8. og 9. klasse til, at skolerne har tilstrækkelig tid til at foretage en tidlig og forebyggende indsats i forhold til, at ele-verne bliver klar til at gå i gang med uddannelse efter 9. klasse.

Forligspartierne er derfor enig om, at uddannelsesparathedsvurdering i midten af 8. klasse og 9. klasse sup-pleres med en tidligere systematisk dialog og vurdering af den enkelte elevs læringsparathed på mellemtrin-net. Læringsparathed defineres her på baggrund af den enkelte elevs personlige, sociale og faglige kompe-tencer, der alle er væsentlige i forhold til elevens læring, udvikling, trivsel og motivation i skolen. Dialogen og opfølgningen baseres på en helhedsvurdering sammen med elev og forældre.

Forligspartierne er enige om, at der afsættes 1,25 mio. kr. i 2017 til udvikling og implementering af redska-bet.

Toiletter på skoler

Der afsættes 20 mio. kr. til renovering og etablering af nye toiletter på folkeskolerne, hvoraf i alt 1,5 mio. kr. årligt findes ved interne omprioriteringer. De øvrige midler tages fra innovationsmidlerne.

Inventar på folkeskoler

Der afsættes 5 mio. kr. i 2017 til inventar på folkeskolerne.

Ny skole i Nye

Den nye bydel – Nye – syd for Elev forventes at tiltrække mange børnefamilier. Det er vigtigt for dem, og for de nuværende familier i Elev-området – at der sikres en tilstrækkelig skolekapacitet i lokalområdet i takt med udbygningen i Nye.

Forligspartierne er derfor enige om at anmode Borgmesterens Afdeling og Børn og Unge om – med inddragelse af Teknik og Miljø – at igangsætte et arbejde med at udrede de planlægningsmæssige og økonomiske forhold ved det behov for ny skolekapacitet, som følger af byudviklingen i Nye. Arbejdet skal danne et beslutningsgrundlag indeholdende en tids- og finansieringsplan, der kan indgå i prioriteringen af anlægsmidler i forbindelse med budgettet for 2018.

INTEGRATION

Initiativer mod samfundsundergravende parallelsamfund

I Aarhus vil vi ikke acceptere social kontrol, vold, undertrykkelse, antidemokratiske værdier og socialt snyd. Derfor styrker vi den langvarige, fælles indsats. Vi skal i Aarhus sammen arbejde for at styrke de demokratiske værdier og det aktive medborgerskab. Forligspartierne er derfor enige om at fortsætte og udbygge arbejdet mod samfundsundergravende parallelsamfund.

Fælles værdiramme

Alle nye borgere i Aarhus skal kende og møde en fælles værdiramme baseret på demokrati, ytringsfrihed, respekt for den personlige frihed, religionsfrihed og ligestilling. Det gælder eksempelvis modtagelsen af nye flygtninge, som skal lære værdierne at kende allerede i integrations- og sprogundervisningen. Og det gælder børn og unge, som i daginstitutioner, skoler og ungdomslivet skal rustes til at blive demokratiske medborgere. Forligspartierne ønsker, at Borgmesterens Afdeling i samarbejde med magistratsafdelingerne beskriver, hvordan en fælles værdiramme anvendes på tværs af de kommunale indsatser. Arbejdet tager afsæt i Magistratens beslutning 10. juni 2014 om en fælles værdiramme mod radikaliserings og afrapporteres med en indstilling til byrådet 1. halvår 2017.

Tidlig indsats og forebyggelse (MBU)

Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. årligt til øget rådgivning og vejledning i sundhedsplejen. Midlerne anvendes til at opspore og følge op hos børn og familier, der mistrives.

Beskæftigelse (MSB)

Forligspartierne afsætter 0,4 mio. kr. årligt til at udvikle og drive et koncept for flere fritidsjobs til unge, der bor i udsatte boligområder. Konceptet bygger oven på de gode erfaringer, der allerede er gjort på området, for eksempel i regi af boligsociale helhedsplaner. Der er allerede tilvejebragt mere end 500 fritidsjob til målgruppen.

Tilskud til Sabaah

Forligspartierne er enige om at afsætte 0,1 mio. kr. til Sabaah, der understøtter LBGT-borgere med anden etnisk baggrund.

Medborgerskab og styrket foreningsliv (MKB)

Forligspartierne afsætter en pulje på 0,5 mio.kr. årligt til at styrke medborgerskab, frivillige foreninger og folkeoplysende aktiviteter. Forligspartierne ønsker at der tilsvarende sker en omprioritering af eksisterende støttemidler på området.

Øget kontrol mod social snyd (MSB, MKB)

Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. årligt til at øge indsatsen over for social snyd. Ingen skal modtage ydelser, de ikke er berettiget til. Udgifterne modsvares af indtægtsforbedringer på samme niveau. Midlerne deles mellem MSB og MKB til brug for temakontroller.

Exitprogram (MSB)

Forligspartierne afsætter 2,3 mio. kr. årligt til at udvikle og drive et exitprogram til borgere, der ønsker at forlade et undertrykkende miljø. Programmet udvikles i samarbejde med KL, staten samt relevante kommuner og civilsamfundsaktører. Det forventes, at der kan gennemføres 3-4 exitforløb om året. Effekten af exitprogrammet evalueres efter tre år.

Øvrige initiativer mod samfundsundergravende parallelsamfund

Magistratsafdelingerne har oplyst, at 22 af de 42 initiativer, der indgår i initiativpapiret "Vi accepterer ikke samfundsundergravende parallelsamfund", som byrådet vedtog 31. august 2016, kan afholdes inden for magistratsafdelingernes eksisterende rammer. Forligspartierne ønsker, at disse initiativer sættes i værk og ønsker samtidig, at de initiativer, som ikke prioriteres ovenfor, om muligt også prioriteres inden for magistratsafdelingernes eksisterende rammer jf. indledende afsnit om mindreforbrug på decentraliserede områder. Borgmesterens Afdeling skal i samarbejde med magistratsafdelingerne fremlægge en samlet og koordineret implementeringsplan til Magistraten inden udgangen af 2016, så initiativerne i videst muligt omfang ses i sammenhæng med øvrige initiativer i magistratsafdelingerne. Formålet er at opnå synergi og en helhedsorienteret indsats.

Der gøres opmærksom på, at Enhedslisten ikke er en del af den samlede aftale vedr. samfundsundergravende parallelsamfund.

Det boligsociale arbejde

Forligspartierne ønsker at fortsætte samarbejdet med Det Boligsociale Fællessekretariat. Fællessekretariatet finansieres i dag med 1,3 mio. kr. årligt fra Aarhus Kommune og 2,1 mio. kr. årligt fra boligforeningerne. Forligspartierne ønsker at fokusere samarbejdet på tidlig indsats og forebyggelse, beskæftigelsesindsats og medborgerskab. Forligspartierne afsætter 1,0 mio. kr. årligt som fortsat medfinansiering af Det Boligsociale Fællessekretariat. Der gennemføres en evaluering af Det Boligsociale Fællessekretariats arbejde, som afreporteres til byrådet i 1. halvår 2018.

Kvindehuset

Kvindehuset løfter en relevant og vigtig integrationsopgave i Aarhus. Kvindehusets formål er at fremme etniske minoritetskvinders mulighed for at tage del i det danske samfund. Dette gøres blandt andet gennem sociale, kulturelle og kreative aktiviteter samt formel undervisning i eksempelvis dansk. Aktiviteter der alle er med til fremme integrationen, herunder understøtte medlemmernes uddannelses- og arbejdsliv.

Forligspartierne afsætter derfor 750.000 kr. årligt som tilskud til Kvindehuset i Aarhus. Tilskuddet skal knyttes op på en partnerskabsaftale/samarbejdsaftale, hvori øget fokus på brugernes udvikling er central.

Bekæmpelse af radikaliseringsindsatsen

I Magistratens budgetforslag er der afsat 2 mio. kr. til en styrkelse af antiradikaliseringsindsatsen. Forligspartierne er enige om, at 0,75 mio. kr. årligt afsættes til at forebygge radikaliseringsindsatsen på nettet ved at understøtte børn og unges demokratiske robusthed (MBU). Desuden afsættes 0,25 mio. kr. årligt til en styrket indsats i ungdomsskolerne (MBU), så de unge kan træffe kritiske og demokratisk funderede valg. Forligspartierne ønsker, at de unge involveres direkte, samt at andre kommuner, KL, staten, fonde m.v. inddrages, så der er mulighed for fælles konceptudvikling, videndeling og finansiering.

Derudover er forligspartierne enige om, at 0,5 mio. kr. årligt afsættes til at styrke det demokratiske medborgerskab i udsatte boligområder gennem 'community outreach' funderet i lederrådene (MBU). Midlerne anvendes i samarbejde med de lokale lederråd til at igangsætte samskabende aktiviteter med borgere, foreninger, boligforeninger m.v. Forligspartierne ønsker samtidig, at de 3,5 mio. kr. årligt, der i B2015-2018 blev afsat til de på det tidspunkt syv særligt udsatte boligområders lederråd, prioriteres til at understøtte dette arbejde.

I 2017 afholder Aarhus Kommune en international konference om antiradikaliseringsindsatsen. Der forventes stor interesse og mange internationale deltagere. For at sikre en god planlægning og gennemførelse afsættes et tilskud på 0,5 mio.kr. i 2017.

Endelig afsætter forligspartierne 0,5 mio. kr. årligt til at styrke Infohuset (MSB), som modtager henvendelser ved bekymrende adfærd i forhold til tegn på ekstremisme og radikaliseringsindsatsen.

KULTUR, SPORT og FRITID

SportAccord Convention 2017

SportAccord Convention er verdens mest betydende og største indenfor åbne, tværfaglige og internationale sportskonferencer. Konferencen afholdes i Aarhus i april 2017 hvor de deltagende er beslutningsdygtige og toneangivende sportsdelegerede fra alle verdensdele.

Med værtskabet vil man i Aarhus kunne forvente en række medførte effekter, herunder bl.a. større kendskab til Aarhus i den internationale sport- og eventverden, direkte turismeomsætning fra deltagere og gæster samt stor international medieopmærksomhed.

Forligspartierne er enige om, at der afsættes 2 mio. kr. i 2017 som Aarhus Kommunes bidrag til værtskabet.

Drift af havnebadet på Aarhus Ø

Aarhus Kommune har modtaget en flot fondsdonation til etablering af et havnebad på Aarhus Ø. Der vil være adgang til havnebadet for alle, både byens borgere og gæster, der besøger Aarhus. Havnebadet vil sammen med andre aktiviteter bidrage til et meget attraktivt område og trække mange folk til Aarhus Ø. I forbindelse med driften af havnebadet vil der være en række udgifter. Forligspartierne er på den baggrund enige om at afsætte 2,3 mio. kr. årligt fra 2017 til Kultur og Borgerservice til driften af havnebadet. I det afsatte beløb er det forudsat, at udgiften til livredder dækkes af eksterne fonde.

Ramme til kulturmidler

I en nylig undersøgelse blandt byens borgere kommer kultur ind på en førsteplads over, hvad der gør Aarhus til en god by for dem. Forligspartierne er enige i, at kulturen er vigtig for Aarhus' identitet – både på nationalt og internationalt plan. For at understøtte en bred vifte af kulturtilbud afsættes 5 mio. kr. årligt. Kultur og Borgerservices andel af selvstyrebufferen indgår i finansieringen. Det forudsættes, at Kultur og Borgerservice inden for denne ramme finansierer en eventuel permanentgørelse af de bevillinger, der udløber ved udgangen af 2016. Udmøntning af rammen indstilles til byrådet af Rådmanden efter dialog med interessenter på området samt drøftelse og vedtagelse i budgetforligskredsen.

Museum Ovartaci

Der afsættes en ramme på 1,5 mio. kr. årligt fra og med 2017. Udmøntningen af det kommunale bidrag betinges af, at Region Midtjyllands nuværende driftsbevilling til museet kan indgå i en varig, fuldt finansieret og økonomisk holdbar model for Museum Ovartacis fremtid. Kultur og Borgerservice anmodes om i samarbejde med Sociale Forhold og Beskæftigelse at undersøge og udarbejde en sådan model. Undersøgelsen og modellen forelægges byrådet inden sommer 2017.

Museum Ovartaci er et psykiatrisk historisk museum, der formidler historier om og af mennesker med ondt i livet. Historier, der er med til at afmystificere psykisk sygdom. Museet har en uundværlig formidlingsopgave i forhold til byens borgere og er med til at uddanne folkeskoleelever og studerende. Samtidig har museet en række ansatte på særlige vilkår og løfter her en væsentlig social opgave.

Museet ligger på Aarhus Universitets Hospital i Risskov, som lukker i slutningen af 2016. Museum Ovartaci er derfor aktuelt lukningstruet. Forligspartierne er enige om, at Museum Ovartaci på en række områder udfører et vigtigt arbejde, hvorfor der skal arbejdes for en videreførelse af museet.

Den Vestdanske Filmpulje

Den Vestdanske Filmpulje danner grundlag for et velfungerende erhvervseventyr, filmiske produktioner og en stærk profilering af Aarhus.

Hver krone i Den Vestdanske Filmpulje genererer gennemsnitligt en omsætning på 3,9 kroner i det regionale filmmiljø og beslægtede erhverv. Alene Dicte-serien har omsat for mere end 50 millioner i Aarhus. Filmpuljen har været afgørende for udviklingen af den regionale film- og medieklynge, og effekterne går på tværs af kultur, erhverv, by-branding og talentudvikling. I forbindelse med udvidelsen af Filmbyen forventes Filmværkstedet at flytte ind i Filmbyen. Forligspartierne ønsker, at der i den forbindelse skal være fokus på at høste synergier ved et tættere samarbejde.

For at styrke udviklingen af det kreative og producerende film- og mediemiljø i Aarhus skal Den Vestdanske Filmpulje styrkes i takt med produktionsmiljøerne. Flere film og tv-serier skal fortælles med afsæt i Aarhus og regionens produktionsmiljø. Målet er, at flere lokale forfattere, instruktører og producenter bidrager til diversiteten i danske film- og tv-fortællinger.

Aarhus Kommunes midlertidige bidrag til Den Vestdanske Filmpulje på 1,6 mio. kr. årligt udløber fra 2016. Forligspartierne er enige om på den baggrund at afsætte et beløb på 1,5 mio. kr. årligt fra 2017.

Ramme til nye idrætsanlæg

Forligspartierne finder det vigtigt at udvikle rammerne for idrætsaktiviteter og fremme det lokale foreningsliv. Kunstgræsbaner giver både mere aktivitet og bedre baner for de lokale fodboldklubber.

Forligspartierne er enige om at afsætte et rammebeløb på 10 mio. kr. årligt til opførelsen af nye idrætsanlæg, herunder kunstgræsbaner. Rammen forudsættes at dække både anlægs- og driftsudgifter.

Anlæggene skal placeres, hvor behovet er størst, eller hvor andre forhold taler for en placering. Dette vil foregå igennem en årlig ansøgningsrunde for alle klubberne i Aarhus. Ansøgningsrunden afholdes af Sport & Fritid.

Ungdomskulturhus

Ungdomskulturhuset er et mødested for unge i Aarhus i alderen 15-25 år. Her er det de unge der bestemmer, hvilke aktiviteter der finder sted og hvornår de finder sted, og derfor rummer huset flere forskellige interessefællesskaber. Forligspartierne er enige om, at ungdomskulturhuset er et vigtigt samlingssted for unge i Aarhus. Der afsættes på den baggrund 1 mio. kr. i 2017 til ungdomskulturhuset.

Stadsarkiv

Forligspartierne er enige om, at etablere læsesalsservice og publikumsservice i DOKK1, magasindrift og e-storage efter hjemtagelsen af Aarhus Kommunes arkiv fra Rigsarkivet. Effekterne heraf vil dels være at sikre Arkivlovens bestemmelser om tilgængelighed til offentlige arkiver og retmæssig opbevaring, dels at læsesalens nuværende åbningstid på 21 timer ugentligt fastholdes. Derudover sikres en effektiv materialeunderstøttelse af Stadsarkivets digitale formidling, en effektiv forsker- og studiestøtte samt support af civilsamfundsaktiviteter.

Forligspartierne er derfor enige om, at der afsættes 1,6 mio. kr. årligt fra 2017.

BY, ERHVERV M.V.

Drift af havneplads

Havnepladsen mellem Aarhus Ås udløb ved DOKK1 og Nørreport skal med den centrale placering tæt på Domkirken og Aarhus midtby være et levende byrum. Kommunen har modtaget en fondsdonation til den interaktive vandskulptur Endless Connection samt et haveanlæg. Til driften af vandskulpturen samt haveanlægget mv. er forligspartierne enige om at afsætte 0,8 mio. kr. årligt fra 2017 til Teknik og Miljø.

Byggesagsbehandling på vej mod økonomisk balance

En af drivkræfterne i byens økonomiske vækst er byggeriet. Det kommer til udtryk ved en markant stigning i antallet af byggeansøgninger fra ca. 3.200 i 2011 til anslået 6.000 i 2016. Det er en glædelig udvikling, men det er også en udvikling, der skærper vilkårene for, at Aarhus Kommune kan levere en byggesagsbehandling med et tilfredsstillende serviceniveau – samtidig med, at økonomien hænger sammen i afdelingen.

Forligspartierne ønsker en genopretning af den økonomiske balance på byggesagsområdet, samtidig med at der fastholdes et tilfredsstillende serviceniveau. For at opnå denne balance skal yderligere effektiviseringer kombineres med tilførsel af midler. Der er enighed om at tilføre området 12,4 mio. kr. i 2017, 12,6 mio. kr. i 2018, og 9,6 mio. kr. årligt fra 2019 og fremefter. Af de samlede tilførte midler stammer 8,0 mio. kr. årligt i alle årene fra forbedringer i kommunens indtægtsgrundlag som følge af forbedringer i byggesagsbehandlingen og registreringspraksis med afledt effekt på blandt andet udligningsordningen. De resterende midler stammer fra punkter i Lov- og Cirkulærepragrammet vedrørende erhvervsrettet sagsbehandling samt forbedring og udvidelse af BBR-data. Midlerne til erhvervsrettet sagsbehandling kan også anvendes til miljøgodkendelser og godkendelser af husdyrbrug men målrettes grundet de økonomiske udfordringer byggesagsbehandlingen. I forbindelse med regnskabsafregningen for 2016 og 2017 redegør Borgmesterens Afdeling under inddragelse af Teknik og Miljø for, i hvilket omfang de forudsatte indtægtsforbedringer er realiseret. Hvis indtægtsforbedringerne mod forventning ikke nås, finansierer Teknik og Miljø selv halvdelen af den manglende finansiering. Derudover redegør Teknik og Miljø for eventuelle justeringer af administrationspraksis m.v. på området som følge af forudsætningen om yderligere effektiviseringer.

Byggesagsbehandlingens budget er også blevet løftet ved de seneste års budgetforlig. Forligspartierne er enige om, at der nu er sikret en genopretning af den økonomiske balance. Derudover er forligspartierne enige om, at de tilførte midler samt de forudsatte effektiviseringer gør det muligt at afvikle den nuværende gæld på 22,4 mio. kr. over 25 år. I forbindelse med de årlige regnskabsafregninger følges der særskilt op på gældsafviklingen, indtil gælden er inden for de gældende udsvingsgrænser for sektoren.

Ren By

Forligspartierne er enige om at styrke renholdelsen af byen. Det er vigtigt, at kommunen er fleksibel med hensyn til, hvornår renholdelsen foregår, og på den måde tilpasser sig de mange arrangementer, der vil være i Kulturhovedstadsåret.

Det er vigtigt, at Aarhus er kendt for alt det gode og spændende. Derfor skal indsatsen for en ren by fastholdes – også efter 2017. Forligspartierne er på den baggrund enige om sikre en ren by ved at afsætte 4,3 mio. kr. i 2017 og 2,3 mio. kr. årligt derefter.

I forlængelse heraf anmoder forligspartierne Teknik og Miljø og Sociale Forhold og Beskæftigelse om at sikre, at der indenfor det eksisterende samarbejde omkring aktivering og nyttejobs til ledige kan skabes en række ordinære småjobs. Ufaglærte småjobs er særligt relevante for de kontanthjælpsmodtagere, som fra 1. oktober 2016 risikerer at blive skåret i deres ydelser, fordi de ikke via 225 timers arbejde kan vise, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det må forventes, at selv få timers arbejde om ugen vil øge kontanthjælpsmodtagernes mulighed for at få en fasttilknytning til arbejdsmarkedet.

Rottebekæmpelse

Rottebekæmpelsen er tilrettelagt efter at kunne yde en hurtig og effektiv service. På grund af et stigende antal anmeldelser de senere år er rottebekæmpelsen i økonomisk ubalance. Forligspartierne er enige om, at rottebekæmpelsen får tilført 2,9 mio. kr. om året for at sikre en fortsat hurtig og effektiv service.

Rottebekæmpelsen i Aarhus Kommune vil fra og med 2017 blive finansieret over taksterne som i langt hovedparten af alle danske kommuner.

Grøn omstilling – Klimaplan 2016-2020

Aarhus Byråd ønsker at bidrage til en bæredygtig udvikling – og har derfor fastlagt målet om CO₂-neutralitet i 2030. For at nå målet er forligspartierne enige om at styrke kommunens bidrag til den grønne omstilling af samfundet. En omstilling, der også skaber en bedre by og er grobund for vækst og beskæftigelse.

Der bliver fremadrettet brug for at have stadig større fokus på den brede samfundsinvolvering, så byen også rykker os på områder, hvor kommunen ikke har direkte indflydelse. Det handler om øget viden og kompetencer, om at vise vejen og gå foran, om at understøtte stærke klimapartnerskaber, om at stille krav om klima- og miljørigtige løsninger og om at arbejde for bedre rammevilkår.

Den nye klimaplan – Klimaplan 2016-2020 - skal konkret styrke den grønne omstilling inden for fokusområderne energi, transport, bygninger, industri, lokalt engagement og vækst samt Aarhus Kommune som arbejdsplads. For at understøtte planen afsætter forligspartierne 4,5 mio. kr. årligt – som supplement til allerede afsatte midler. Af de i alt 18 mio. kr. finansieres 10 mio. kr. via omprioritering fra ikke-gennemførte tiltag i sidste klimaplan. Endvidere forudsættes AffaldVarme Aarhus at bidrage med ca. 16 mio. kr. til initiativerne i den nye klimaplan.

Skovrejsning

Befolkningstilvæksten i Aarhus og fortætningsstrategien i byudviklingen medfører et øget behov for rekreative og grønne områder til gavn for kommunens borgere. Samtidig kan bynære skove bidrage til en sikring af byens drikkevand og styrkelse af biodiversiteten – gerne i samarbejde med private og andre offentlige samarbejdspartnere. Skovrejsningen sker med tilskud fra statens skovrejsningspuljer. Aarhus Kommune betaler dermed kun omkring 1/3 af de samlede omkostninger.

Forligspartierne afsætter 2,5 mio. kr. årligt til anlæg og afledt drift.

Bedre trafiksikkerhed og forhold for cyklister i midtbyen

Forligspartierne er enige om at afsætte en pulje på 500.000 kr. til mindre initiativer, der kan sikre bedre trafiksikkerhed og forhold for cyklister i midtbyen.

Støtte til midlertidige aktiviteter i byudviklingsområder

Forligspartierne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. årligt til etablering af bydelskontor i samarbejde med Institut for (X).

Tryk og sikker by

Forligspartierne er enige om, at borgernes tryghed skal styrkes. Uanset hvor man bor, skal man føle sig tryk – både i sit eget hjem, og når man færdes ude. Det gælder både børn, voksne og ældre.

For at styrke trygheden mest muligt, vil der blive iværksat initiativer, hvor der er behov for det, og som samtidig supplerer det allerede igangværende tryghedsarbejde hos både politiet og kommunen. Tryghedsinitiativerne kan eksempelvis fokusere på:

- Forebyggelse af indbrud
- Almene boligområder, hvor beboerne generelt er mere utrygge end andre steder.
- IT-kriminalitet, som stadig flere, unge såvel som ældre, er bekymrede for
- Hensynsløs adfærd i trafikken
- Tryghedsskabende kommunikation

Der afsættes 2 mio. kr. til at styrke trygheden i 2017 samt 1 mio. kr. årligt i efterfølgende år.

Turisme

Turisterne strømmer til Aarhus! Det betyder en markant stigning i turismeomsætningen, hvor Aarhus nu har den højeste omsætning uden for København. Turismebranchen beskæftiger knap 4.000 årsværk, og er samtidigt en branche, hvor mere end 20 % af de beskæftigede har anden etnisk baggrund. Byen bliver af udenlandske medier og rejsebloggere igen og igen rangeret blandt de allerbedste rejsemål i verden.

Med Kulturhovedstadsåret lige om hjørnet har Aarhus en unik platform for markedsføring af byen. Forligspartierne er enige om, at det er vigtigt, at den positive stemning omkring byen som rejsemål og kulturhovedstadsåret i særdeleshed, bliver et afsæt til at konsolidere og videreudvikle turismen i Aarhus Kommune. Forligspartierne er derfor enige om, fra 2018, at tilføre 1,5 mio. kr. årligt til aktiviteter i regi af VisitAarhus, som dermed kan fortsætte arbejdet med blandt andet international markedsføring, at tiltrække møder og kongresser, krydstogtindsatsen. VisitAarhus har dermed mulighed for at bidrage til skabelsen af arbejdspladser inden for turisme- og serviceerhvervene.

Bidrag til Business Region Aarhus og EU-kontoret

Der afsættes midler i Erhvervspuljen til et øget kontingent i henholdsvis Business Region Aarhus og EU-kontoret. Det øgede tilskud til EU-kontoret afsættes for en 4-årig periode.

Medborgerskab

Til understøttelse af medborgerskabsinitiativer afsætter forligspartierne 1 mio. kr. om året.

Attraktive Bydele

Til videreførelse af sekretariatets arbejde omkring udsatte bydele afsættes 1 mio. kr. årligt.

Bering-Bedervej

Byrådet har på byrådsmødet d. 14. sept. fastlagt ruteføringen for Bering-Bedervejen. Vejanlægget har stor betydning for den overordnede infrastruktur i kommunen og er et nødvendigt anlæg for sydbyens sammenhængskraft.

Forligspartierne vælger med dette forlig at igangsætte projekteringen og forberede udbudsfasen med udgangspunkt i den nuværende opsparring. Detailprojekteringen vil fjerne eventuel lokal usikkerhed om, hvorledes den præcise linjeføring påvirker den enkelte lodsejer, boligejer eller erhvervsdrivende. Samtidig kan de ekstra støjdæmpende tiltag planlægges i samarbejde med lokalsamfundene.

Teknik og Miljø anmodes om i samarbejde med Borgmesterens Afdeling at udarbejde en samlet finansieringsplan for restfinansieringen, der kan indgå i næste års budgetdrøftelser.

FINANSIERING

Fordeling af selvstyrebufferen

Selvstyrebufferen fordeles med den forudsatte andel og til de indsatser, der er vist i økonomioversigten.

Besparelser på administration

Aarhus Kommune har igennem en årrække arbejdet systematisk på at effektivisere, blandt andet ved at nedbringe de administrative udgifter. I regnskabet for 2015 er der redegjort for en række effektiviseringsprojekter, som tilsammen giver gevinster på 156 mio. kr. årligt. En stor del af disse gevinster realiseres på det administrative område. Det samme er tilfældet med de besparelser, der blev vedtaget i budgettet for 2016. Forligspartierne anerkender det administrative personales bidrag til at skabe sammenhæng og udvikling af kommunens opgaveløsning. Mange administrative medarbejdere har desuden borgerrettede funktioner og leverer en god service for borgerne.

Det er imidlertid en løbende udfordring at skabe tilstrækkelig mulighed for udvikling af kommunens kerneydelser. Derfor mener forligspartierne, at det fortsat er nødvendigt at reducere de administrative udgifter. Udgifterne reduceres med 17 mio. kr. fra 2017 og frem, og yderligere 15 mio. kr. fra 2018 og frem. Sparekravet for 2017 fordeles efter den nøgle, der er beskrevet i budgetforslagets bilag 12. Forligspartierne ønsker, at der i realiseringen af sparekravet skal være særligt fokus på administrative dobbeltfunktioner, både i understøttelsen af de decentrale enheder, men også i de centrale stabsfunktioner. Borgernære funktioner skal så vidt muligt undtages.

De nærmere rammer for udmøntningen af sparekravet for 2018 drøftes i Magistraten i løbet af foråret 2017 på baggrund af oplæg fra Borgmesterens Afdeling. Forligspartierne ønsker, at der i realiseringen af sparekravet skal være særligt fokus på administrative dobbeltfunktioner, både i understøttelsen af de decentrale enheder, men også i de centrale stabsfunktioner. Der udarbejdes et oplæg til en fremtidig fordelingsnøgle, som tager hensyn til ovenstående og så vidt muligt undtager borgernære funktioner.

Trepartsmidler

Ved udmøntning af trepartsmidler sidestilles Sundhed og Omsorg samt Sociale Forhold og Beskæftigelse med Børn og Unge fra og med 2017, så de tre afdelinger får samme vilkår for at løfte uddannelsesopgaven.

Der udmøntes 0,9 mio. kr. i 2017 og 15,9 mio. kr. fra og med 2018 til generel finansiering i budgettet, således at der herefter er 12,1 mio. kr. i 2017 og 15,1 mio. kr. årligt herefter til trepartsinitiativer. Heraf afsættes 3 mio. kr. årligt fra og med 2018 til en videreførelse af Den Offentlige Lederuddannelse. Den resterende del af

den afsatte reserve – svarende til 12,1 mio. kr. årligt - fordeles på de tre afdelinger ud fra andelen af det udgiftsbehov, der ligger ud over grundnormeringen – dog tages der også i grundnormeringen højde for, at SOSU-assistentuddannelsen er ændret. Kompensationen er på niveau med den hidtidige enhedspris pr. uddannelsesplads, dog er der taget højde for ændringen af SOSU-assistentuddannelsen. Kompensationens størrelse skal dække følgeudgifter, samt at elever ikke kan forventes at frigøre ressourcer svarende til den fulde udgift til elevlønnen.

Gældsafvikling

Gældsafviklingen reduceres med 15 mio. kr., således at der årligt afvikles generel gæld på 30 mio. kr. Kommunen har en gæld på 8.247 kr. pr. indbygger ved udgangen af 2015, og ligger dermed pænt i forhold til landsgennemsnittet for kommunerne, der er på 10.549 kr. pr. indbygger.

ANDET

Effektiv drift

Forligspartierne noterer, at der snarest (oktober) fremlægges en indstilling om et fælles, tværgående udbud af vedligeholdelsen af de grønne områder. Afhængig af den præcise afgrænsning er der tale om et årligt volumen på ca. 40 millioner kroner, hvoraf noget i forvejen har været udbudt, mens andet ikke tidligere har været udbudt. Forligspartierne forventer, at der vil kunne opnås en ret betydelig effektivisering ved at gennemføre et samlet udbud med en udstrakt brug af sociale klausuler, en opdeling i geografiske delområder og en fælles kontraktstyring. Forligspartierne forudsætter, at afgrænsningen af udbuddet i Sociale Forhold og Beskæftigelse tager afsæt i allerede udbudte områder.

Forligspartierne ønsker, at der i 2017 tages initiativ til at igangsætte forberedelserne af et tværgående udbud på rengøringsområdet baseret på de samme principper om opdeling i geografiske delområder, fælles tværgående kontraktstyring og en udstrakt brug af sociale klausuler.

Forligspartierne noterer endvidere, at der på tværs af alle magistratsafdelinger er igangsat et projekt, som skal sikre en samlet og detaljeret opgørelse over alle kommunens omkostninger på ejendomsområdet, fordelt både på bygninger og på detaljerede udgiftskategorier. Med udgangspunkt i en sådan detaljeret opgørelse vil det være muligt at identificere en række områder, hvor der fx gennem facility management aftaler og mere koordineret bygningsvedligeholdelse kan effektiviseres i bygningsdriften, og hvor bygningsmassen kan udnyttes bedre end i dag. Kommunens samlede omkostninger på ejendomsområdet ligger på mellem ¾ og 1 milliard kroner årligt. Selv med forholdsvis beskedne procentvise effektiviseringer vil det derfor være betydelige beløb, der kan frigives. Det er en omfattende opgave, der forestår, men forligspartierne forventer, at projektet vil kunne bidrage med en væsentlig del af de effektiviseringer på 1 %, der forudsættes i 2019. Der udarbejdes statusredegørelse for projektets fremdrift i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2016, og der fremlægges et beslutningsoplæg senest primo 2018.

Mindreforbrug på decentraliserede områder

Som en del af decentraliseringsordningen i Aarhus Kommune er der mulighed for overførsel af overskud mellem årene og opsparing af uforbrugte midler. Ordningen betyder, at der bliver udvist stor økonomisk ansvarlighed og høj grad af decentralt ansvar. Det ønsker forligspartierne at fastholde, da det har stor betydning med en sikker økonomistyring i både opgangs- og nedgangstider.

I en årrække har der ved tidspunktet for budgetlægningen været store forskelle mellem de decentraliserede serviceområders forventninger til regnskabsresultatet og det endelige regnskabsresultat. Borgmesterens Afdelings aktuelle prognose viser, at forskellen vil være på cirka 300 mio. kr. i år. Mindreforbrugene vil være ujævnt fordelt mellem afdelingerne og store dele af dem vil opstå på decentralt niveau. Forligspartierne er enige om, at det er vigtigt at værne om den økonomiske ansvarlighed og den høje grad af decentralt ansvar, som er grundelementer i Aarhus Kommunes økonomistyring. Forligspartierne er dog også enige om, at Byrådet skal kunne sætte retning på, hvordan overskuddene prioriteres. I ovenstående tekst vil der derfor være en række steder, hvor forligspartierne anmoder afdelingerne om at prioritere indsatser inden for de eksisterende rammer.

Selvbudgettering af indtægt fra skatter og generelle tilskud

Aktuelt ser det ud til, at Aarhus Kommune vil få en merindtægt ved ikke at tage imod statsgarantien for indtægter fra skatteindtægter og generelle tilskud. Valget træffes først senere i budgetlægningen. Hvis valget falder på selvbudgettering udmønter forligspartierne resultatet.

Såfremt forligspartierne beslutter en udmøntning, reserveres der i den forbindelse en 'risikopræmie' på 50 % af en eventuel gevinst.

I de efterfølgende år vil en eventuel ændring af beløbet blive indarbejdet i budgetgrundlaget.

Socialdemokratiets byrådsgruppe

Enhedslistens byrådsgruppe

Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe

Radikale Venstres byrådsgruppe